

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการวิจัยเรื่อง “ปัญหาและแนวทางการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ และศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบของการวิจัยแบบผสม (Mixed Method Research) คือ เน้นการศึกษาการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยใช้วิธีการแจกแบบสอบถาม และให้งานวิจัยมีประสิทธิภาพผู้วิจัยเสริมด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ใช้แนวทางเชิงพรรณนา (Descriptive approach) ดังนั้นผู้วิจัยขอสรุปและอภิปรายผลตามลำดับดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.21 และเมื่อพิจารณาเรียงข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับปรากฏว่า การแจ้งข่าวสารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น ประกาศเปิด-ปิดศูนย์ การจัดโครงการต่างๆ ของศูนย์มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.31 รองลงมา ได้แก่ การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นไปตามสภาพปัจจุบันและเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในอนาคตอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.24 และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.20 ตามลำดับ

2. ด้านบุคลากร

ด้านบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.25 และเมื่อพิจารณาเรียงข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับปรากฏว่า การจัดครูหรือผู้ดูแลเด็กที่มีความเหมาะสมกับจำนวนเด็กต่อห้องเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.31 รองลงมา ได้แก่ การจัดครู ผู้ดูแลเด็ก ที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู หรือหลักฐานที่ครูสภาออกให้เพื่อปฏิบัติหน้าที่

สอนอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.29 และการพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.28 ตามลำดับ

3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.37 และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับปรากฏว่า การจัดทำมาตรการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย และอัคคีภัยที่อาจเกิดขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.43 รองลงมา ได้แก่ การจัดห้องน้ำ ห้องส้วม จำนวนเพียงพอและสะอาด ปลอดภัยกับเด็กอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.41 และการจัดสรรพื้นที่ต่อการจัดการเรียนรู้ และเครื่องเล่นที่ส่งเสริมต่อพัฒนาการของเด็ก อยู่ในสภาพดีและปลอดภัยต่อเด็กอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.40 ตามลำดับ

4. ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร

ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.25 และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับปรากฏว่า การจัดสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้กับการจัดประสบการณ์แก่เด็กได้อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.33 รองลงมา ได้แก่ การให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการกำหนดรายการโภชนาการตามแนวทางของกรมอนามัยอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.31 และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กให้สอดคล้องกับบริบทและสังคมในท้องถิ่นของเด็กอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.27 ตามลำดับ

5. ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนจากทุกหน่วยงาน

ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนจากทุกหน่วยงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.18 และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับปรากฏว่า การมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชนในการสรรหาทรัพยากรและกองทุนเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.27 รองลงมา ได้แก่ การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์ให้ครอบครัว ชุมชน รับทราบอย่างทั่วถึงอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.21 และการจัดให้บุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.19 ตามลำดับ

6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.20 และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับปรากฏว่า การให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย การจัดกิจกรรม นิทรรศการ ผลงานของเด็กร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กอื่นๆ และการอบรมสัมมนาหรือประชุม

ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านต่างๆ ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.25

สรุปผลศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยจำแนกตามตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มากที่สุด คือ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รองลงมาคือ ด้านบุคลากร ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย และด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนจากทุกหน่วยงาน ตามลำดับ

ผลการศึกษาวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ สรุปได้ดังนี้

จากผลการสำรวจปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนจากทุกหน่วยงาน และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย นำมาสรุปในภาพรวมแนวทางการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ในแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มีแนวทางการพัฒนาดังนี้

- แนวทางการแจ้งข้อมูลข่าวสารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้กับผู้ปกครองและชุมชนได้ทราบ โดยการประชุมคณะกรรมการศูนย์ในการวางแผนปฏิทินปฏิบัติงานของศูนย์ รวมทั้งมีการประชุมผู้ปกครองทุกปีการศึกษา และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการสร้างเครือข่ายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กระหว่างศูนย์เพื่อติดต่อสื่อสารแจ้งข่าว ระหว่างศูนย์กับผู้ปกครองและชุมชน และปัจจุบันประเทศไทยเข้าสู่ไทยแลนด์ 4.0 ดังนั้นการแจ้งข่าวสารโดยใช้เทคโนโลยีจึงมีหลายช่องทาง เช่น อินเทอร์เน็ต Line Facebook ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถทำได้ รวมทั้งการปิดประกาศหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชุมชนได้รับทราบโดยทั่วถึงกัน

- แนวทางจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นไปตามสภาพปัจจุบันและเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในอนาคต จากการทำมีการประชุมเพื่อวางแผนการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวางแผนปฏิทินวิชาการ วางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีการประชุมร่วมกับกองการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา การประชุมร่วมกับคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การประชุมร่วมกับชุมชนและหน่วยงานเอกชน ทำให้การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความทันสมัยสอดคล้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่น และทันต่อความเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในอนาคต ทำให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถวางแผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป มีความทันสมัยกับยุคไทยแลนด์ 4.0

- แนวทางจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยสอดแทรกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นกับหน่วยการเรียนรู้ของเด็ก และนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยเชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางมาเป็นผู้สอนให้กับเด็ก ทำให้เด็กเกิดประสบการณ์ตรงและมีทักษะความรู้มากขึ้น เช่น วิทยากรทางด้านการปลูกผักไร้ดิน วิทยากรทางด้านการทำพลาสติกแตกเตี๋ย

- แนวทางให้คำปรึกษาและรับฟังข้อเสนอแนะจากชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาทุกศูนย์จะมีเว็บไซต์ของโรงเรียนซึ่งทำให้ผู้ปกครอง ชุมชน สามารถเข้าไปปรึกษา สอบถาม และให้ข้อเสนอแนะกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ตลอดเวลา และนอกจากเว็บไซต์แล้วศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์มี Line , Facebook บุคคลทั่วไปสามารถสื่อสารกับทางศูนย์ได้ตลอดเวลา และนอกจากนี้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกศูนย์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลามีการประชุมคณะกรรมการศูนย์ ประชุมผู้ปกครองอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ซึ่งทำให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรับฟังข้อเสนอแนะจากชุมชนอย่างต่อเนื่อง

- แนวทางการบริหารงบประมาณและแผนงาน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาทุกปี โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำโครงการจัดซื้อ จัดจ้าง วัสดุ ครุภัณฑ์ทางการศึกษา ค่าอาหารกลางวัน/นมโรงเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน และอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอน ส่งไปยังขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาตามระเบียบการเบิกจ่ายของทางราชการ แต่ถ้าหากวัสดุ ครุภัณฑ์ หรือกิจกรรมใด ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องใช้แต่ไม่สามารถเบิกจ่ายได้ตามระเบียบของทางราชการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์จะได้รับการสนับสนุนทรัพยากรและงบประมาณจากคณะกรรมการศูนย์ ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน และหน่วยงานเอกชน ให้การสนับสนุน

- แนวทางจัดประชุมเพื่อรับทราบข้อมูลการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์มีการประชุมกับกองการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาเพื่อรายงานผลการดำเนินงาน ปัญหา และวางแผนการดำเนินงาน เพื่อให้แต่ละศูนย์มีการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน และแต่ละศูนย์มีการประชุมร่วมกับคณะกรรมการศูนย์ ผู้ปกครองนักเรียน เพื่อวางแผนการบริหารงานโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ของแต่ละศูนย์ให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม และชุมชน

2. ด้านบุคลากร พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

- แนวทางจัดครู ผู้ดูแลเด็ก ที่มีใบประกอบวิชาชีพครู หรือหลักฐานที่ครูสภาออกให้เพื่อปฏิบัติหน้าที่สอน โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์มีการจัดทำโครงการเพื่อขออัตราบุคลากรไปที่กองการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา ซึ่งรายละเอียดการรับสมัครและการสอนเป็นไปตามระเบียบของทางราชการ ซึ่งในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์ครูที่จบปริญญาตรีสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยจะมีหน้าที่สอนเป็นหลักตามแผนการจัดประสบการณ์ให้เด็กมีพัฒนาการตามวัยทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

- แนวทางให้บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา มีการจัดส่งบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 5 ศูนย์ ไปอบรม สัมมนา เพื่อส่งเสริมศักยภาพของบุคลากร เช่น จัดอบรมภาษาอังกฤษแก่บุคลากร จัดอบรมสื่อนวัตกรรมแก่

บุคลากร ส่งบุคลากรไปอบรมเกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัย และนำบุคลากรของศูนย์ไปศึกษาดูงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดอื่นๆ เป็นประจำทุกปี ทำให้บุคลากรได้ประสบการณ์ที่แปลกใหม่ เพื่อนำความรู้และประสบการณ์มาปรับใช้กับการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็ก บุคลากรได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างศูนย์อื่นๆ และเป็นการสร้างเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กระหว่างอำเภอ และจังหวัด

- แนวทางจัดครู ผู้ดูแลเด็ก ให้มีความเหมาะสมกับจำนวนเด็กต่อห้องเรียน โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์จะรับเด็กเข้าศึกษาให้เหมาะสมกับจำนวนห้อง และครู โดยเด็กต่อห้องเรียนไม่เกิน 20 คน ซึ่งเป็นไปตามระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้กำหนดไว้ แต่หากต้องมีการเพิ่มครูหรือผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะจัดทำโครงการเพื่อขออัตราเพิ่มเติมไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา

- แนวทางพัฒนาความร่วมมือของบุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมและโครงการต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย โดยการให้บุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแลกเปลี่ยนกันจัดกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ที่ให้ครูและเด็กของแต่ละศูนย์เข้าร่วมกิจกรรม เป็นการสร้างความร่วมมือของบุคลากรระหว่างศูนย์ และเด็กได้รับประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรม เช่น สัปดาห์วิชาการที่มีการส่งผลงานของเด็กและนำเด็กเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ

- แนวทางจัดบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในตำแหน่งอื่นๆ ที่จำเป็น เช่น ยามรักษาความปลอดภัย คนทำความสะอาด นักการภารโรง ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาอยู่ในอาคารซึ่งเป็นพื้นที่ของโรงเรียน พื้นที่ของมัสยิด พื้นที่วัด บุคลากรบางตำแหน่งจึงอยู่ในส่วนของโรงเรียน การบริหารจัดการบุคลากรบางฝ่ายจึงเป็นหน้าที่ของโรงเรียน

- แนวทางจัดบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประสานความร่วมมือกับชุมชนในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์จะมีการประชุมคณะกรรมการศูนย์ และประชุมผู้ปกครองนักเรียน เพื่อวางแผนปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา ดังนั้นกิจกรรมหรือโครงการใดที่ไม่สามารถเบิกจ่ายองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาได้ ก็จะได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการศูนย์ ชุมชน และหน่วยงานเอกชนเป็นอย่างดี

3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

- แนวทางให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดมีมาตรการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย และอัคคีภัยที่อาจเกิดขึ้น โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์จัดโครงการรณรงค์ป้องกันอัคคีภัยร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาในการอบรมโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่บุคลากรและเด็กเป็นประจำทุกปี เช่น การใช้อุปกรณ์ดับเพลิง การซ้อมหนีไฟเมื่อเกิดไฟไหม้ ติดตั้งกริ่ง/ตัวรับควัน/ติดป้ายทางออก และจัดสถานที่ภายในศูนย์ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย อากาศถ่ายเทได้สะดวก มีแสงสว่างเพียงพอ รวมทั้งมีการออกมาตรการให้ผู้ปกครองรับ-ส่งเด็กที่หน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อลดปัญหาการจราจรตัดขาดและลดอุบัติเหตุ พร้อมทั้งมีมาตรการตรวจสอบรถนักเรียนที่รับส่งเด็กให้มีการตรวจสอบภายในรถก่อนนำรถไปจอดเพื่อป้องกันเด็กติดในรถ

- แนวทางจัดสภาพแวดล้อมบริเวณภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีความร่มรื่นสวยงามและปลอดภัย โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์จะมีข้อจำกัดเนื่องจากอยู่บนพื้นที่ของโรงเรียน มัสยิด วัด ทำให้การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของศูนย์ทำได้ไม่เต็มที่ แต่ก็มีการจัดสวนหย่อมในบริเวณศูนย์

ให้แลดูสวยงามตามความเหมาะสม ปลูกต้นไม้ที่ไม่ใหญ่เกินไป จัดสถานที่ให้สะอาด อากาศถ่ายเทได้สะดวก มีแสงสว่างภายในศูนย์เพียงพอ

- แนวทางจัดพื้นที่ให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ และมีเครื่องเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก อยู่ในสภาพดีและปลอดภัยต่อเด็ก เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์มีข้อจำกัดเรื่องของสถานที่ทำให้การทำกิจกรรมหรือการจัดวางเครื่องเล่นสนามของศูนย์จึงเป็นไปตามเงื่อนไขของพื้นที่ที่ศูนย์ตั้งอยู่ ดังนั้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบางศูนย์จะใช้เครื่องเล่นสนามร่วมกับของโรงเรียนที่ศูนย์ตั้งอยู่ และมีของเล่นภายในห้องที่ครูดูแลทำความสะอาด

- แนวทางให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีห้องน้ำ ห้องส้วม มีจำนวนเพียงพอและสะอาด ปลอดภัยกับเด็ก เนื่องจากที่กล่าวมาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาอยู่บนพื้นที่ของโรงเรียน วัด มัสยิด ทำให้มีข้อจำกัดในการจัดสร้างเพิ่มเติม ดังนั้น บุคลากรและเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม ห้องพยาบาล กับของโรงเรียน โดยมีครูดูแลทำความสะอาด จัดพื้นที่ให้มีอากาศถ่ายเท แลดูสวยงาม

- แนวทางจัดห้องเรียนให้มีแสงสว่างเพียงพอ และอากาศถ่ายเทได้สะดวก ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์มีการเปิดหน้าต่าง เปิดไฟ เปิดพัดลม ทุกเช้าเพื่อให้อากาศภายในห้องถ่ายเทและเพื่อระบายอากาศ และภายนอกห้องของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการปลูกต้นไม้ตามความเหมาะสมของแต่ละศูนย์เพื่อเพิ่มความร่มรื่นและคลายร้อนของห้องเรียน

4. ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

- แนวทางจัดสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้กับการจัดประสบการณ์แก่เด็ก โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์ได้รับงบประมาณจัดซื้อวัสดุการเรียนการสอน ครุภัณฑ์ทางการศึกษา เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องเสียง สื่อการเรียนการสอนสำหรับครูและเด็ก จากองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำโครงการเพื่อขออนุมัติจัดซื้อ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์จะติดตั้งอินเทอร์เน็ตสำหรับการเรียนการสอนของครูและเด็ก รวมทั้งการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในห้องถิ่นมาทำสื่อการสอนสำหรับเด็ก

- แนวทางให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการกำหนดรายการโภชนาการตามแนวทางของกรมอนามัย องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาจัดโครงการอบรมให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเกี่ยวกับโภชนาการที่เหมาะสมถูกหลักอนามัย และมีการจัดทำรายการอาหารให้เหมาะสมกับโภชนาการของเด็กไว้ล่วงหน้า โดยในวันหนึ่งวันเด็กจะได้รับนม อาหารกลางวัน และผลไม้ และครูจะปลูกผักกับเด็ก เป็นการกระตุ้นความสนใจของเด็กทำให้เด็กอยากกินผักที่ปลูก เพราะเด็กส่วนใหญ่ไม่ชอบกินผัก และในห้องประกอบอาหารมีระบบป้องกันแมลงและสัตว์เข้ามาภายใน มีบริเวณสำหรับเด็กทานอาหารสะอาด อากาศถ่ายเทสะดวก

- แนวทางจัดให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์มีการจัดทำปฏิทินวิชาการของศูนย์เป็นประจำทุกปี ซึ่งในทุกปีจะมีกิจกรรมหรือโครงการให้ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วม เช่น วันสำคัญทางศาสนา

- แนวทางจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กให้สอดคล้องกับบริบทและสังคมในท้องถิ่นของเด็ก โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับบริบทและสังคมท้องถิ่น และ

จัดกิจกรรม ประเพณีต่างๆ ของท้องถิ่นแล้วให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้วิถีชุมชนของตนเอง

- แนวทางให้ชุมชนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ของเด็กปฐมวัย โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์มีการเชิญตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนเข้าร่วมประชุมเพื่อวางแผนปฏิทินวิชาการ วางแผนจัดกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ของศูนย์ รวมทั้งแผนการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก และการคัดเลือกสื่อการเรียนการสอนให้กับเด็ก

- แนวทางจัดอบรม ให้ความรู้ในการจัดประสบการณ์และการดูแลเด็กแก่ชุมชน และผู้ปกครองนักเรียน โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเชิญผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านเด็กปฐมวัยมาให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลเด็ก การอบรมเลี้ยงดูเด็ก การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โดยจัดให้กับผู้ปกครองเด็ก และชุมชน

5. ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนจากทุกหน่วยงาน พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

- แนวทางประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์ให้ครอบครัว ชุมชน รับทราบอย่างทั่วถึง โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองนักเรียน เพื่อเป็นการแจ้งผลการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และรับฟังข้อเสนอแนะ ปัญหาหาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งการประชุมวางแผนการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน รับทราบรายละเอียดในทิศทางเดียวกัน และปัจจุบันเทคโนโลยีก้าวไกลทำให้การสื่อสารของศูนย์ระหว่างผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน สะดวกและรวดเร็ว และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมต่างๆ ของศูนย์ปิดประกาศให้ชุมชนได้รับทราบ

- แนวทางให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้บริการด้านวิชาการกับบุคคลภายนอก โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนักเรียน และผู้ที่สนใจเกี่ยวกับแนวทางการอบรมเลี้ยงดูเด็กให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา สมบูรณ์ตามวัย โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันการแพทย์จักรีนฤพดินทร์มาเป็นวิทยากร นอกจากนี้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดบอร์ดให้ความรู้เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก เกร็ดเล็กน้อยเกี่ยวกับเด็ก บทความเกี่ยวกับเด็ก ไว้ให้ผู้ปกครองได้อ่านขณะมารับเด็ก

- แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชนในการสรรหาทรัพยากรและกองทุนเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์ได้วางแผนปฏิบัติงานของศูนย์ร่วมกับคณะกรรมการศูนย์ ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน ซึ่งบางกิจกรรมหรือโครงการต้องขอความร่วมมือจากชุมชน เพื่อสนับสนุนทรัพยากรและทุนทรัพย์ในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการทำกิจกรรมของเด็ก ทางศูนย์จะได้รับความร่วมมือจากชุมชนเป็นอย่างดี

- แนวทางให้บุคลากร ครอบครัวยุทธศาสตร์เอกชน มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์จะมีคณะกรรมการศูนย์ที่มาจากตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน หน่วยงานเอกชน ตัวแทนชุมชน ซึ่งมีบทบาทในการวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กและร่วมประเมินการบริหารจัดการของศูนย์

- แนวทางให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการบริการอาคาร สถานที่ แก่ชุมชน จากที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์ตั้งอยู่บนพื้นที่ของโรงเรียน มัสยิด วัด ทำให้การบริหารจัดการพื้นที่ขึ้นอยู่กับโรงเรียน

มัธยม และวัด ที่จะดำเนินการ แต่บางกิจกรรมทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียน และวัด ก็ร่วมทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น ทำกิจกรรมประเพณีทางศาสนาด้วยกัน กิจกรรมกีฬาโรงเรียน

- แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน ให้ความรู้โดยปราชญ์ชาวบ้านถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่บุคลากรและเด็ก โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์เชิญบุคคลในท้องถิ่นที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางมาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ครูและเด็ก เช่น การปลูกผักพอเพียง การปลูกต้นอ่อนทานตะวัน

6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

- แนวทางอบรม สัมมนา หรือประชุมระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านต่างๆ โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์ร่วมกับกองการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา และคณะกรรมการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเข้าประชุมร่วมกันเพื่อหาแนวทางในการปฏิบัติและวางแผนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- แนวทางให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย ในทุกปีการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะมีการจัดกิจกรรมร่วมกันเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของแต่ละศูนย์ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์มีการส่งบุคลากรไปศึกษาดูงานที่เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบแล้วนำมาประยุกต์ใช้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของตนเอง รวมทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการสร้างเครือข่ายของศูนย์ทั้งในระดับองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาและในระดับภาค ระดับจังหวัด เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดประสบการณ์การสอนให้กับเด็ก รวมทั้งเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนระหว่างศูนย์ในการนำเสนอผลงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผลงานของเด็ก

- แนวทางจัดกิจกรรม นิทรรศการ ผลงานของเด็กร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่นๆ โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์มีการจัดกิจกรรมให้ครูและเด็กได้แสดงผลงาน และนำผลงานมาจัดนิทรรศการระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับศูนย์อื่น เช่น งานประชุมผู้ปกครองที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา งานสัปดาห์วิชาการ

- แนวทางสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละศูนย์ได้รับงบประมาณจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา ครุภัณฑ์ทางการศึกษา สื่อการเรียนการสอน จากองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา แต่ในบางช่วงระหว่างปีการศึกษาหรือบางกิจกรรมซึ่งไม่สามารถจัดซื้อวัสดุหรือทรัพยากรบางอย่างไม่สามารถซื้อตามระเบียบราชการได้ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะขอการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ หรือสถานที่ในการจัดกิจกรรมจากผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน และหน่วยงานเอกชนในการจัดซื้อและให้การดำเนินงานของศูนย์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การแจ้งข่าวสารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น ประกาศเปิด-ปิดศูนย์ การจัดโครงการต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังไม่ทั่วถึง การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นไปตามสภาพปัจจุบันและเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในอนาคต และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น แนวทางจัดการศึกษาที่สำคัญได้แก่ การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปตามมาตรฐานการการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กคือ ให้คณะกรรมการศูนย์มีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงานของศูนย์ เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายเพื่อให้ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร ซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 284 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายย่อมมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง ประกอบมาตรา 289 วรรคสอง กำหนดให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิจัดการศึกษา อบรม และการฝึกอาชีพตามความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น ซึ่งสอดคล้องกับ มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2545 - 2559 ที่ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดระบบบริหารและจัดการทางการศึกษาให้สอดคล้องกับระบบการศึกษาของชาติอย่างมีประสิทธิภาพ มีความหลากหลายในการปฏิบัติ การกำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษา ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้สอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มัญญา เหลลาวัดนา (2554) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลดงใหญ่ อำเภอยะผิง จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความสำคัญของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และแนวทางจัดการศึกษาให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคม และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2. ด้านบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีปัญหาด้านบุคลากรอยู่ในระดับมากที่สุด แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การจัดครู ผู้ดูแลเด็กที่มีความเหมาะสมกับจำนวนเด็กต่อห้องเรียน การจัดครู ผู้ดูแลเด็ก ที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู หรือหลักฐานที่ครูสภาออกให้เพื่อปฏิบัติหน้าที่สอน การพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แนวทางจัดการศึกษาที่สำคัญได้แก่ การจัดสรรอัตราครู ผู้ดูแลเด็กต่อห้องเรียน โดยจัดการศึกษาห้องเรียนละไม่เกิน 20 คน ซึ่งครูและผู้ดูแลเด็กมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย 2559 กำหนด และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมให้บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 284 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายย่อมมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง สอดคล้องกับนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษา กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2545 - 2559 ด้านครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา การเสนอ

พิจารณาสรุบบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาครู คณาจารย์ เพื่อให้มีคุณภาพ และมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยมีสิทธิประโยชน์ สวัสดิการ ค่าตอบแทน เพียงพอและเหมาะสมกับคุณภาพและวิชาชีพชั้นสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑริยา นาผล (2553) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พบว่า ด้านบุคลากร ควรสรรหาคณาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาและประสบการณ์การจัดการศึกษาให้เพียงพอต่อการดำเนินงาน และจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็ก

3. ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีปัญหาการจัดมาตรการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยและอัคคีภัยที่อาจเกิดขึ้น การจัดห้องน้ำ ห้องส้วม จำนวนเพียงพอและสะอาด ปลอดภัยกับเด็ก การจัดสรรพื้นที่ต่อการจัดการเรียนรู้ และเครื่องเล่นที่ส่งเสริมต่อพัฒนาการของเด็ก ให้อยู่ในสภาพดีและปลอดภัยต่อเด็ก แนวทางจัดการศึกษาที่สำคัญได้แก่ การจัดโครงการอบรมให้ความรู้กับบุคลากรและเด็กเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุและอัคคีภัย และจัดสวนหย่อมให้สวยงามร่มรื่น การจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กตามความเหมาะสมของสถานที่ ดูแลห้องน้ำ ห้องส้วม ให้สะอาด อากาศถ่ายเทได้สะดวก มีแสงสว่างเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับ มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2545 – 2559 ที่ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดภูมิทัศน์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกอาคาร คำนึงถึงสุขลักษณะที่จะส่งผลต่อสุขภาพโดยตรงในการป้องกันการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ลดความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุ ส่งเสริมความปลอดภัยให้กับเด็ก และสอดคล้องกับกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (2548) ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก น่าอยู่ระดับพื้นฐาน คือ เด็กทุกคนได้รับการเฝ้าระวังภาวะโภชนาการ ได้รับการประเมินพัฒนาการตามเกณฑ์อายุโดยผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บริเวณศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในสะอาดและปลอดภัย ห้องน้ำ ห้องส้วมสะอาด ถูกสุขลักษณะ สถานที่เตรียมอาหารปรุงอาหารสะอาด ถูกสุขลักษณะ และจากหลักสูตรการจัดการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ให้กับเด็ก เด็กจะเรียนรู้ได้ดีเมื่อเด็กเป็นผู้กระทำผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงด้วยตนเอง ได้เคลื่อนไหว ได้อยู่ในบรรยากาศที่อบอุ่นและปลอดภัย มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้เด็ก

4. ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตรขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีปัญหาการจัดสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้กับการจัดประสบการณ์แก่เด็กได้อย่างเหมาะสม การให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการกำหนดรายการโภชนาการตามแนวทางของกรมอนามัย การจัดให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น แนวทางจัดการศึกษาที่สำคัญได้แก่ การพัฒนาการจัดการศึกษา การอบรมเลี้ยงดู และแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กภายใต้บริบทสังคม วัฒนธรรมท้องถิ่น และเพื่อให้เด็กมี

พัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2545 - 2559 ที่กำหนดที่กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านกระบวนการเรียนรู้ จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกคนมีจิตสำนึกในความเป็นไทยและสามารถเรียนรู้พัฒนาตนเองได้ โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด การจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มตามศักยภาพ เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการตลอดจนการเรียนรู้ที่เหมาะสมด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัวและชุมชน และรวมถึงการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผลิตภัณฑ์และรูปแบบเรียน สื่อสิ่งพิมพ์ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีโดยจัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิตเพื่อการศึกษา อีกทั้งสอดคล้องกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2549) เกี่ยวกับหลักการพัฒนาเด็กโดยองค์รวมและหลักการจัดประสบการณ์โดยยึดเด็กเป็นสำคัญ โดยจัดการอบรมเลี้ยงดูด้วยความรัก ความเอาใจใส่ และจัดการเรียนรู้ผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เด็กสามารถควบคุมอารมณ์ตนเองด้านสังคมโดยให้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคล และสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสม มารศรี และจิตจรลดา ชิวดอน (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

5. ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนจากทุกหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนตำบล บางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีปัญหาการมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชนในการสรรหาทรัพยากรและกองทุนเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์ให้ครอบครัว ชุมชน รับทราบอย่างทั่วถึง การให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้บริการด้านวิชาการ เช่น เผยแพร่ความรู้ในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก แนวทางจัดการศึกษาที่สำคัญได้แก่ นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับ มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2545 - 2559 เพื่อให้การจัดการศึกษาของท้องถิ่นดำเนินงานตามความต้องการ กำหนดให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรรัฐ สถานบันการศึกษา ศาสนาสถาบัน และประชาชนในท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามศักยภาพและความสามารถของท้องถิ่น และกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (2548) ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน่าอยู่ไว้ คือ ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2549) และหลักสูตรการจัดการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ได้กำหนดหลักการประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษา รวมทั้งสถานศึกษาต่างๆ ในสังคม ร่วมมือกันในการพัฒนาเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑริยา นามผล (2553) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว อำเภอมือง จังหวัดอุดรธานี พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองชุมชนควรส่งกิจกรรมที่เป็นประโยชน์กันทุกฝ่ายทั้งฝ่ายผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและเด็ก และ

สอดคล้องกับ ประชัน ใจวงศ์ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลในจังหวัดแพร่ พบว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบล ควรได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงาน ตลอดจนการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย

6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีปัญหาการให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย การจัดกิจกรรม นิทรรศการ ผลงานของเด็กร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กอื่นๆ การอบรมสัมมนาหรือประชุมระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านต่างๆ แนวทางจัดการศึกษาที่สำคัญได้แก่ การส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมของเด็กอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 วัตถุประสงค์การจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับชุมชนให้สามารถร่วมกันวางแผนและดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายได้ และสอดคล้องกับมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2545 - 2559 เพื่อส่งเสริมให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานในการอบรมเลี้ยงดู หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ผู้ดูแลเด็ก ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงต้องส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ในการเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านปฐมวัย เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนการจัดประชุม อบรมและสัมมนา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pallozzi (1981) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบของชุมชนต่อการเข้าไปเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของโรงเรียนท้องถิ่นในรัฐนิวเจอร์ซีย์ประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัย พบว่าการจัดการศึกษาควรขยายไปเป็นรูปแบบของชุมชนเองด้วยการจัดการศึกษาในโรงเรียนควรร่วมมือกันทุกฝ่าย

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นข้อมูลให้กับผู้บังคับบัญชาระดับสูง ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามความเหมาะสม โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยทำให้ทราบถึงความสำคัญการจัดทำแผนพัฒนาอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีพื้นที่สำหรับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้กับเด็ก ส่งเสริมให้บุคลากรจัดการศึกษาตามแนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัยให้เกิดความชำนาญเพื่อนำมาพัฒนางานให้เกิดประโยชน์กับเด็กอย่างสูงสุด ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ควรร่วมมือกันในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ผลจากการวิจัยการปัญหาและแนวทางการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ สามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ยังมีเรื่องต่างๆ ที่น่าสนใจในการทำวิจัยดังนี้

1. ควรศึกษาแนวทางการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่อื่นๆ ต่อไป
2. ควรมีการวิจัยติดตามและประเมินผลการนำแนวทางการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี